

**Sodišče:** Vrhovno sodišče

**Oddelek:** Upravni oddelek

**ECLI:** ECLI:SI:VSRS:1995:U.771.92

**Evidenčna številka:** VS11975

**Datum odločbe:** 21.12.1995

**Področje:** INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

**Institut:** ukrep tržnega inšpektorja - uskladitev pogojev na naročilnici (pogodbi) z veljavnimi predpisi

**Zveza:** ZT-90 člen 13, 13/3. ZTI člen 1. ZSta člen 15, 16, 18, 75.

## Jedro

Tržni inšpektor ne more odrediti, da mora tožeča stranka kot prodajalec splošne pogoje prodaje in dobave na naročilnici (pogodbi) uskladiti z zakonskim predpisom (3. odst. 13. člena zakona o trgovini, ki je veljal v času prvostopne odločbe - Ur.l. SFRJ, št. 46/90 in Ur.l. RS, št. 4/91-II), ki določa rok za reklamacije, ker za to nima materialne podlage niti v zakonu o tržni inšpekciji, niti v zakonu o trgovini - 90, niti v zakonu o standardizaciji.

## Izrek

Tožbi se ugodi in se odpravi odločba Ministrstva za trgovino z dne 23.6.1992.

## Obrazložitev

Republiški tržni inšpektor je izdal odločbo z dne 12.5.1992, s katero je odločil: tožeča stranka mora člen 6 splošnih pogojev prodaje in dobave na naročilnici (pogodbi), serija 7 uskladiti z zakonskim predpisom, ki določa rok za reklamacije (1. točka izreka); tožeči stranki se prepoveduje prodaja naslednjih proizvodov:

- a) posteljne garniture art. SB1 iz programa SHEET SALUS v količini 35 garnitur;
- b) posteljne garniture art. SA1 iz programa SHEET SALUS v količini 4 garniture;

prepoved prodaje navedenih proizvodov traja toliko časa, dokler se ugotovljene pomanjkljivosti ne odpravijo, uskladijo z zakonskimi predpisi in o tem obvesti Republiški tržni inšpektorat (2. točka izreka); tožeči stranki se naloži, da za navedene začasno izločene proizvode iz prometa priskrbi potrdila o kakovosti v skladu z določbami člena 4 odredbe o uvoznih tekstilnih izdelkih, ki morajo biti v prometu opremljeni s potrdilom o kakovosti (3. točka izreka). Z izpodbijano odločbo je tožena stranka zavrnila pritožbo tožeče stranke proti citirani prvostopni odločbi. V obrazložitvi izpodbijane odločbe tožena stranka navaja, da je prvostopna odločba pravilna in da temelji na zakonu. Tožena stranka je po temeljiti proučitvi te upravne zadeve ugotovila, da nobeden izmed pritožbenih razlogov ni utemeljen in da nima nikakršne pravne podlage. Prvostopna odločba po mnenju tožene stranke v celoti temelji na materialni podlagi, ki jo v tem primeru predstavljajo zakoni, predpisi, izdani na podlagi zakonov in obvezni standardi. Z namenom čimbolj pojasniti in utemeljiti izrek prvostopne odločbe je tožena stranka obravnavala vsak pritožbeni razlog tožeče stranke posebej:

Tožeča stranka dvomi v veljavnost odredbe o uvoznih tekstilnih izdelkih, ki morajo biti v prometu opremljeni s potrdilom o kakovosti. Ta odredba še vedno velja in zato si bo morala tožeča stranka za svoje izdelke iz uvoza po mnenju tožene stranke priskrbeti potrdilo o kakovosti z vsemi zahtevanimi podatki glede na 4. člen te odredbe.

Tožeča stranka očita laično poučevanje o pravu glede na njen 8-dnevni rok za reklamacijo. Po mnenju tožene stranke bi se tožeča stranka v tem primeru morala zavedati, da zakon o obligacijskih razmerjih (ZOR) pozna očitne in skrite napake po 481. in 482. členu, ki ju tožena stranka citira. Po mnenju tožene stranke se za skrite napake štejejo tiste napake, ki se dajo ugotoviti šele z uporabo priprav, in pa napake, ki jih lahko ugotovijo le strokovnjaki, ali pa napake, ki jih je mogoče ugotoviti šele po preizkusu proizvoda potem, ko se ta uporablja in se mora preizkušnja opraviti v določenem roku. Glede na to, da se izdelki krčijo, kljub temu, da jih je tožeča stranka deklarirala kot take, ki se ne krčijo, tožena stranka meni, da gre v tem primeru za tako skrito napako, katero kupec lahko ugotovi šele po določenem času in ne takoj ob prevzemu in bi zato moral imeti daljši rok za reklamacijo oziroma vsaj tak, kot je določen z zakonom o trgovini. Tožena stranka citira določbo 3. odstavka 13. člena tega zakona. Res pa je, kot trdi tožeča stranka, da glede dimenzij proizvodov potrošnik ne more imeti 3-mesečnega roka za reklamacijo, saj gre v tem primeru za očitno napako.

Navedbe tožeče stranke, da je prvostopna odločba nejasna in da je ni možno preizkusiti, po mnenju tožene stranke niso resnične, kajti prvostopna odločba vsebuje za vse točke izreka tudi zakonsko podlago in na podlagi tega jo je mogoče tudi preizkusiti.

Tožeča stranka navaja, da so bile s prvostopno odločbo presežene pravice in pooblastila iz zakona o trgovini. V uvodu prvostopne odločbe je po mnenju tožene stranke točno navedeno, po katerem členu in katerem zakonu je prvostopni organ ukrepal. V tem primeru je prvostopni organ ukrepal po 75. členu zakona o standardizaciji, ki ga tožena stranka citira.

Tožeča stranka navaja, da je veljavnost zakona o standardizaciji močno vprašljiva. Zakon o standardizaciji velja, saj je bil v Republiki Sloveniji prevzet z ustavnim zakonom za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) - (1. odstavek 4. člena), dano pa je bilo tudi soglasje k zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o standardizaciji (Uradni list RS, št. 22/91-II).

Standardi so obvezni le za domačo proizvodnjo (16. člen zakona o standardizaciji). Ta navedba tožeče stranke je po mnenju tožene stranke pravilna, vendar pa tožeča stranka ni upoštevala 18. člena navedenega zakona, ki

ga tožena stranka citira.

Navedba o procentualni sestavi: 38,1% volne in 50,1% bombaža, s seštevkom 88,2%, je tiskovna *napaka* v prvostopni odločbi, ki pa po mnenju tožene stranke ni bistvena, saj bi moralo biti pri bombažu navedeno 61,9%, kar pa je razvidno že v naslednjem odstavku prvostopne odločbe, v kateri so navedena odstopanja od deklariranih podatkov.

S predpisanimi dimenzijami so po mnenju tožene stranke v prvostopni odločbi mišljene dimenzije, ki jih je tožeča stranka predpisala na deklaraciji posameznega izdelka. Če je tožeča stranka določene dimenzije in surovinsko sestavo deklarirala, potem morajo biti tudi vsi izdelki v skladu s to deklaracijo.

Blago atestira inštitut v Švici in so vsa odstopanja v mejah evropskih toleranc. Tožena stranka v zvezi s tem navaja, da so v Republiki Sloveniji v veljavi predpisi, ki so mnogokrat celo strožji od predpisov, uveljavljenih v drugih državah. Vendar pa vse dotlej, dokler so ti predpisi v veljavi, se je potrebno po njih ravhati in jih upoštevati, saj namreč veljajo za vse brez izjeme, ne glede na to, da je po mnenju tožene stranke Evropa, ki se ji skušamo približati in prilagoditi, določeno področje uredila povsem drugače. Tožeča stranka navaja, da v zapisniku o inšpekcijskem pregledu z dne 5.5.1992 manjkajo bistveni elementi, saj v njem ni navedeno, koliko vzorcev je bilo pregledanih. Po mnenju tožene stranke to ne drži, saj je na 2. strani zapisnika navedeno, da je inšpektor v prisotnosti predstavnika firme (tožeče stranke) in na podlagi standarda za jemanje vzorcev pregledal naslednje proizvode:

1. posteljno garnituro SB1 - 2 kom;

2. posteljno garnituro SA1.

Tožeča stranka trdi, da prvostopna odločba ni ugotovila nobene konkretne kršitve konkretnega predpisa. Tožena stranka navaja, da so v prvostopni odločbi točno navedeni predpisi in tudi določbe teh predpisov, ki so bile kršene.

Zakon o tržni inšpekciji je bil avtomatično razveljavljen s IV. poglavjem zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih. Po mnenju tožene stranke je v tej trditvi tožeče stranke več nepravilnosti in zmotnih sklepanj. Zakon o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih namreč ni razveljavil zakona o tržni inšpekciji. Po mnenju tožene stranke zakon o tržni inšpekciji še vedno velja in je hkrati tudi temeljni zakon za ukrepanje in delovanje tržnih inšpektorjev. Res je, kot sicer trdi tožeča stranka, da novejši predpisi avtomatično razveljavijo starejše, vendar pa le v primeru, ko gre za istovrstne zakone. To po mnenju tožene stranke pomeni, da bi zakon o tržni inšpekciji iz leta 1974 lahko avtomatično razveljavil le nov zakon o tržni inšpekciji. Tožeča stranka v pritožbi proti prvostopni odločbi navaja tudi ateste, kar je po mnenju tožene stranke nepravilno, ker se v prvostopni odločbi zahteva le potrdilo o kakovosti, ki ga izda organizacija združenega dela, ki je v Jugoslaviji (smiselno v Sloveniji) registrirana za preizkušanje kakovosti tekstilnih izdelkov in ki razpolaga s potrebnim strokovnim kadrom ter ustrezno opremo. Tožena stranka je tožečo stranko tudi opozorila na dejstvo, da se atestiranje opravlja le za bombaž, volno in juto.

Glede na navedeno je tožena stranka zavrnila pritožbo tožeče stranke proti prvostopni odločbi na podlagi določb 240. člena zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP).

Tožeča stranka v zelo obširni tožbi predvsem navaja, da zakon o standardizaciji (Uradni list SFRJ, št. 37/88)

ni bil nikoli razširjen na Republiko Slovenijo, ker je bil po odloku iz Uradnega lista RS, št. 22/91, razširjen le zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o standardizaciji (Uradni list SFRJ, št. 23/91). V Republiki Sloveniji ni bila nikoli vzpostavljena organizacija po določbah 39., 49., 54., 80., 81. in nadaljnjih členov zakona o standardizaciji iz leta 1988. Predpisi o obveznem atestiranju iz 45. člena zakona (Uradni list SFRJ, št. 23/91) naj bi bili izdani do konca leta 1992. Vendar niso bili izdani nikoli v Beogradu in tudi ne v Ljubljani, razen odredbe, ki velja za avtomobile. V času izdaje izpodbijanih odločb v Republiki Sloveniji tedaj ni bilo niti pristojnega organa po citiranih predpisih in tudi ne nobenega podzakonskega akta, ki bi zahteval obvezne ateste tudi za uvoženo blago. Zato sta izpodbijani odločbi nični že iz procesnih razlogov. Fakulteta za naravoslovje v Ljubljani ni pooblaščen za izdajanje atestov. Listini z dne 15.4.1992 pa ne izpolnjujeta pogojev, ki jih predpisuje zakon glede tega, kaj vse mora vsebovati atest. Le zaradi svojega varstva in varstva potrošnikov je na svoje stroške poslala tkanine v pregled na navedeno fakulteto. Trdi, da gre za blago iz uvoza. Za to blago jugoslovanski standardi ne veljajo, ker ne spada v seznam tistih predmetov, ki se morajo testirati. Potrošniki so vedeli, da gre za blago iz uvoza ter so drugačni očitki po njenem mnenju povsem neutemeljeni. Izpodbijana odločba v bistvu odreja, da mora spremeniti besedilo naročilnic. Ni nobenega predpisa, ki bi inšpektorja pooblastil, da zahteva spremembo listin. O besedilu naročilnic predpisi o standardizaciji prav nič ne določajo. Ta zahteva torej nima zakonite podlage.

**Datum zadnje spremembe:** 22.08.2009